

İZLEME

Sizi kim izliyor?

Dünya genelinde devletler, koronavirüs salgınının yayılımını yavaşlatmak için verdikleri savaşta yeni izleme araçları kullanmaya başladılar. Her ne kadar çoğu insan, enfekte kişilerin izlenmesi için teknolojiden faydalanılmasını onaylasa da bu araçların bazılarının çok da etik olmayan başka amaçlarla kullanılabileceğine dair endişeler de mevcut. Bu ders, son zamanlarda kullanılmaya başlanan izleme araçları ve bunların vatandaşlar ve toplum için sonuçları ile ilgilidir.

Dersin sonunda öğrenciler:

- ▶ Koronavirüs salgınının yayılımını engellemek için son zamanlarda kullanılmaya başlanan izleme teknolojileri üzerine düşünür;
- ▶ Bu tür bir teknolojinin vatandaşlar ve toplum üzerindeki etkilerini inceler;
- ▶ Kabul edilebilir ve kabul edilemez izleme teknolojilerinin kullanım yöntemlerini belirler;
- ▶ Dünya, siyaset ve medyaya ilişkin bilgi ve eleştirel anlayışlarını geliştirirler.

HAREKETE GEÇİRİCİ

1. Düşünce Deneyi:

Tüm vatandaşların biyometrik bir bileklik takmasının hükümet tarafından zorunlu tutulduğu ve bu bileklikle vatandaşların vücut sıcaklıklarının ve kalp atışlarının 24 saat izlendiği bir ülke düşünün. Toplanan veri ile devlet, vatandaşların sadece sağlık durumlarını değil aynı zamanda duygularını da izleyecektir. Örneğin devlet, bir vatandaşın ne zaman güldüğünü, ağladığını ya da sınırlendiğini anlayabilecektir. Elbette ki bilekliğin yapıma amacı bu değildir.

2. Video:

<https://www.youtube.com/watch?v=TUFzN7So6GM>

Bu fikir, Yuval Noah Harari'nin bir makalesinden alınmıştır: <https://www.ft.com/content/19d90308-6858-11ea-a3c9-1fe6fedcca75>

Kendi dilinizde, pandemi sürecinde kullanılan izleme teknolojileriyle ilgili detayların yer aldığı benzer bir video bulun. Bulamazsanız, bu dersteki videonun sesini kısarak kendiniz anlatın.

TARTIŞMA

Düşünce deneyinden sonra:

- ▶ Vatandaşlar böyle bir bilekliği neden takmak isteyebilirler?
- ▶ Bir devlet neden böyle bir uygulamayı başlatmak ister?
- ▶ Bazı vatandaşlar neden şüphe duyarlar?
- ▶ Şüphelenmekte haklılar mıdır? Neden?
- ▶ Genel olarak bu fikirle ilgili ne düşünüyorsunuz? Sizce iyi bir fikir mi? Neden?
- ▶ Bileklik takılmasının gönüllü olması daha mı iyi olur? Neden?

Videodan sonra:

- ▶ Günümüzde devletler, pandemiyle mücadelede ne tür izleme teknolojileri kullanıyorlar?
- ▶ Ne tür şeyleri izliyorlar?
- ▶ Bu izlemeler zorunlu mu yoksa gönüllülük esasına göre mi?
- ▶ Bazıları bu duruma kuşkuyla yaklaşıyor. Sizce haklılar mı? Neden?
- ▶ Genel olarak bu tür izlemelerle ilgili ne düşünüyorsunuz? Sizce iyi bir fikir mi? Neden?
- ▶ Sizce zorunlu olması mı yoksa gönüllü olması mı daha iyi? Neden?

Eşli ya da küçük grup çalışması bu etkinlik için idealdir ancak zaruri değildir.

Öğrencilerinizi, her soruya bir dizi cevap bulmaları için teşvik edik.

Burada ülkenizdeki gelişmelerden bahsedebilirsiniz.

Burada özel hayata saygı konusu ele alınabilir (AIHS, Madde 8).

SONUÇ

Farklı türlerdeki izleme teknolojilerini özetleyin. Örneğin: CCTV Yüz tanıma, akıllı telefonlar, drone, Alexa vb.

İzleme teknolojilerinin, vatandaşlara yardım etmenin yanında onları kontrol etmek için kullanılabileceği farklı yöntemleri açıklayın. Günümüzden tarihten ya da kurgusal örnekler verin.

Kendi ülkenizden ya da bölgenizden örnekler kullanmaya çalışın.

Burada demokratik ve totaliter toplumların kıyaslanması faydalı olacaktır.

ÖDEV

Öğrenciler, devletin yaptığı kabul edilebilir ve kabul edilemez izlemelerin arasında çizgiyi çeken bir infografik oluştururlar. Her biri için örnekler ve gerekçeler de belirtirler.

Öğrencilerin bu amaçla kullanabilecekleri bir dizi çevrimiçi araç mevcuttur. Ör. Canva, Coggle ya da Google Jamboard.

TAKİP

Öğrenciler infografiklerini paylaşırlar.

Başka kimlerin teknolojiyi kullanarak insanlar hakkında bilgi topladığını, bunların ne tür bilgiler olduğunu ve kullanımları üzerine düşünürler.

Verilerin, büyük teknoloji şirketleri tarafından toplanıp gelirden elde edilmesi için kullanılması konusuna değinin.